

Acadèmia Europaea Barcelona Knowledge Hub

Activitats 2025

VISIÓ GENERAL

Des del 2023, l'AE-BKH està acollit per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), amb seu a Barcelona i dirigida pel Dr. Miquel Gómez Clares des del gener de 2025, proporciona a l'AE-BKH el marc institucional necessari per dur a terme les seves activitats.

L'equip està format per un director acadèmic, el professor Jaume Bertranpetit i una *Hub Manager*, Maite Sánchez. L'AE-BKH té com a socis l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya (Departament de Recerca i Universitats).

Hi ha un Comitè de Direcció amb els següents membres: Andreu Mas-Colell, Ramon Gomis, Genoveva Martí, Alex Fidora i Marcel Swart. Es van reunir el 18 de febrer per presentar les activitats del 2025, el 15 de juliol per revisar les sessions organitzades pel segon semestre i el 16 de desembre per fer el tancament de l'any.

També hi ha un Consell Assessor format des del 2023: Eva Kondorosi, Björn Wittrock, Don Dingwell i dos membres del Comitè de Direcció: Ramon Gomis i Genoveva Martí. Aquest Consell s'ha reunit en les reunions mensuals del comitè organitzador del congrés Building Bridges 2025.

IMPACTE INTERNACIONAL I EUROPEU DEL BARCELONA HUB DE L'ACADEMIA EUROPAEA

El Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea actua com una plataforma estratègica de projecció internacional i europea del coneixement, contribuint de manera activa a la missió de l'Academia Europaea de promoure l'excel·lència científica, el diàleg interdisciplinari i la connexió entre recerca, societat i polítiques públiques. El Hub reforça la presència de l'Academia Europaea al sud d'Europa i a la regió mediterrània, ampliant la seva capacitat d'incidència territorial i institucional.

A través de les seves activitats, el Hub contribueix a crear espais estables de debat avançat sobre els grans reptes contemporanis —com la salut, el canvi climàtic, la tecnologia, la cohesió social, la cultura científica o la governança democràtica— des d'una perspectiva europea i interdisciplinària. Aquest enfocament facilita la circulació d'idees, coneixement i experiències entre disciplines, països i contextos institucionals diversos, reforçant el paper de l'Academia Europaea com a actor clau en la

construcció d'una cultura científica europea oberta i crítica.

El Barcelona Knowledge Hub té també un impacte rellevant en la connexió entre comunitats científiques i espais de decisió. Mitjançant formats que combinen rigor acadèmic i accessibilitat, el Hub contribueix a traduir el coneixement expert en marcs de reflexió útils per al debat públic i per a l'elaboració de polítiques basades en l'evidència, en línia amb els objectius de la Unió Europea en matèria de recerca responsable, ciència oberta i implicació social.

A més, el Hub exerceix una funció de node dins la xarxa de hubs de l'Academia Europaea, promovent la cooperació entre territoris, la coordinació d'iniciatives compartides i l'organització d'esdeveniments europeus de primer nivell. Aquesta dimensió reforça la cohesió interna de l'Academia i incrementa la seva capacitat de resposta davant els desafiaments globals que requereixen mirades plurals i col·laboratives.

En conjunt, el Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea contribueix a enfortir l'impacte internacional de l'Academia, a ampliar la seva presència en l'espai europeu del coneixement i a consolidar el seu paper com a referent en el diàleg entre ciència, societat i institucions. Es tracta d'una estructura flexible, eficient i orientada a l'impacte, que exemplifica el potencial dels hubs territorials com a instruments clau per a la projecció i la rellevància global de l'Academia Europaea.

DIÀLEGS CIENTÍFICS I SESSIONS DE TREBALL

L'AE-BKH ha dut a terme amb èxit les seves activitats, combinant l'ús d'eines virtuals amb el presencial en format 'híbrid'. Els esdeveniments han estat d'interès per als membres d'AE, per a la comunitat científica i per al públic en general:

- Diàlegs científics
- Sessions de treball

FRONTIERS 5 DE MARÇ DE 2025

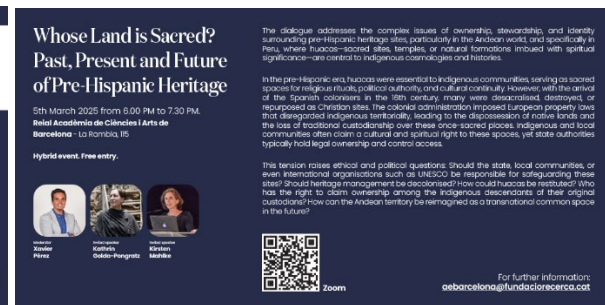
**Whose Land is Sacred?
Past, Present and Future
of Pre-Hispanic Heritage**

5th March 2025 from 6.00 PM to 7.30 PM.
Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona - La Rambla, 115
oebarcelona.eu

Hybrid event. Free entry.

Moderator: Xavier Pérez
Invited speaker: Kathrin Golda-Pongratz
Invited speaker: Kirsten Mahlke

Acadèmia Europaea Barcelona Hub logo and logos of the Real Academia de Ciencias i Arts de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, and Universitat de Konstanz.

**Whose Land is Sacred?
Past, Present and Future
of Pre-Hispanic Heritage**

5th March 2025 from 6.00 PM to 7.30 PM.
Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona - La Rambla, 115
oebarcelona.eu

Hybrid event. Free entry.

The dialogue addresses the complex issues of ownership, stewardship, and identity surrounding pre-Hispanic heritage sites, particularly in the Andean world, and specifically in Peru, where huacas—sacred sites, temples, or natural formations imbued with spiritual significance—are central to indigenous cosmologies and histories.

In the pre-Hispanic era, huacas were essential to indigenous communities, serving as sacred spaces for religious rituals, political authority, and cultural continuity. However, with the arrival of the Spanish colonisers in the 16th century, many were desecrated, destroyed, or repurposed as Christian sites. The colonial administration imposed European property laws that dispossessed indigenous territory, leading to the dispossession of native lands and the loss of traditional custodianship over these once-sacred places. Indigenous and local communities often claim a cultural and spiritual right to these spaces, yet state authorities typically hold legal ownership and control access.

This tension raises ethical and political questions: Should the state, local communities, or even international organisations such as UNESCO be responsible for safeguarding these sites? Should heritage management be decolonised? How could huacas be re-steaded? Who has the right to claim ownership among the indigenous descendants of their original custodians? How can the Andean territory be reimagined as a transnational common space in the future?

Moderator: Xavier Pérez
Invited speaker: Kathrin Golda-Pongratz
Invited speaker: Kirsten Mahlke

Acadèmia Europaea Barcelona Hub logo and logos of the Real Academia de Ciencias i Arts de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, and Universitat de Konstanz.

Resum:

La complexa gestió de la propietat i custòdia dels llocs sagrats indígenes prehistòrics i la salvaguarda dels seus valors identitaris, van esdevenir el eixos temàtics del novè diàleg científic *Frontiers of Science and Technology in Society* del Barcelona Knowledge Hub de l'Acadèmia Europaea (AE-BKH). Amb el títol *Whose Land is Sacred? Past, Present, and Future of Pre-Hispanic Heritage*, el debat va tenir dues especialistes en el patrimoni i cultura de l'Amèrica Prehistòrica: Kirsten Mahlke professora de Teoria Cultural al Departament de Literatura, Art i Estudis de Mitjans de la Universitat de Konstanz (Alemanya) i Kathrin Golda-Pongratz, professora del Departament d'Urbanisme de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). El periodista i col·laborador de televisió Xavier Pérez va moderar l'acte.

El simbolisme sociocultural i identitari que envolta els llocs sagrats del patrimoni prehistòric resulta essencial per a les cosmologies i històries indígenes, particularment al món andí i específicament al Perú, on es coneixen com a *huacas* (temples o formacions naturals imbuïdes de significat espiritual). En l'època prehistòrica, aquets indrets eren vitals, servint com a espais sagrats per als rituals religiosos, l'autoritat política i la continuïtat cultural. Amb l'arribada dels colonitzadors espanyols el segle XVI, molts van ser dessacralitzats, destruïts o reutilitzats en llocs cristians. L'administració colonial va imposar lleis de propietat europees que ignoraven la territorialitat indígena, cosa que va provocar la desposseïció de les terres natives i la pèrdua de la custòdia tradicional d'aquests llocs anteriorment sagrats.

Avui, les huacas es troben legalment en un espai incert entre el patrimoni cultural i la terra en disputa. Moltes estan oficialment protegides com a jaciments arqueològics sota les lleis del patrimoni nacional, però moltes estan amenaçats per l'expansió urbana, el saqueig i els esforços de conservació inadequats. Les comunitats indígenes i locals sovint reclamen un dret cultural i espiritual sobre aquests espais, però les autoritats estatals solen tenir la propietat legal i controlen l'accés.

Enllaç per veure la sessió: <https://youtu.be/VHTPhR9Gp8I>

ÀGORA 9 D'ABRIL DE 2025

Com pot la literatura de ciència-ficció ajudar-nos a pensar críticament sobre els avenços científics?

9 d'abril de 2025 de 18.00 h a 19.30 h
Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona - La Rambla, 115

Esdeveniment híbrid. Entrada gratuïta

Moderador: Pedro Meseguer
Invitada: Carme Torras
Invitat: Jordi de Manuel

Acadèmia Europaea | IX Àgora Diàlegs Científics | aebarcelona.eu

Com pot la literatura de ciència-ficció ajudar-nos a pensar críticament sobre els avenços científics?

9 d'abril de 2025 de 18.00 h a 19.30 h
Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona - La Rambla, 115

Esdeveniment híbrid. Entrada gratuïta

Moderador: Pedro Meseguer
Invitada: Carme Torras
Invitat: Jordi de Manuel

Amb aquestes qüestions, obrirem un debat que ens portarà a reflexionar sobre el present i futur de la ciència i la literatura, i sobre com aquestes dues disciplines poden convergir per enriquir la nostra comprensió del món i de la nostra humanitat.

Per a més informació: aebarcelona@fundacioeuropea.cat

Resum:

El potencial de la literatura de ciència-ficció per a generar pensament crític sobre els avenços científicotecnològics i com eina divulgadora van centrar la novena Àgora Ciutadana. Carme Torras, professora d'investigació del CSIC i cap del grup de recerca en Percepció i Manipulació de l'Institut de Robòtica i Informàtica Industrial (CSIC-UPC), i Jordi de Manuel, biòleg i professor, ambdós també escriptors de gènere fantàstic, van protagonitzar la sessió, titulada "Com pot la literatura de ciència-ficció ajudar-nos a pensar críticament sobre els avenços científics?". L'acte va ser moderat per Pedro Meseguer, professor del CSIC especialitzat en intel·ligència artificial.

La relació entre literatura i ciència és una constant des dels inicis del gènere fantàstic, des de la seva consideració contemporània, a la dècada dels vint del segle XX. Una dinàmica que genera alhora força interrogants. Quina responsabilitat tenen els escriptors a l'hora de representar la ciència i la tecnologia? La ciència-ficció és simplement entreteniment o pot anticipar els dilemes ètics del futur? Quin és el paper de la ciència a la literatura? El personal investigador que fa literatura, com és el cas dels convidats a aquesta Àgora, va aportar una perspectiva única en aquest sentit.

Un punt de vista que pot contribuir a explicar altres aspectes com ara la influència de l'experiència investigadora pròpia en les seves obres de ficció; el potencial educador en ciència de la literatura o el seu paper com a eina de divulgació científica, fent els continguts científics més accessibles i emocionants per a un públic més ampli. Amb aquestes qüestions, es va obrir un debat per reflexionar sobre el present i futur de la ciència i la literatura, i sobre com aquestes dues disciplines poden convergir per enriquir la nostra comprensió del món i de la nostra humanitat.

Enllaç per veure la sessió: https://youtu.be/VqMho_-TpHA

FRONTIERS 28 DE MAIG DE 2025

Presentation and discussion on the report "Changing Wildfires: Policy Options for a Fire-literate and Fire-adapted Europe"

ACADEMIA EUROPAEA BARCELONA HUB

X Frontiers Scientific Dialogues

aebarcelona.eu

28th May 2025 from 8:00 PM to 7:30 PM
Royal Academy of Sciences and Arts of Barcelona (RACAB) - La Rambla, 15

Hybrid event. Free entry.

Participants:
Moderator: Ariadna Goenaga
Presenters: Marc Castellnou, Urbano Fra Paleo

For further information: aebarcelona@fundaciolesciencea.cat

Presentation and discussion on the report "Changing Wildfires: Policy Options for a Fire-literate and Fire-adapted Europe"

28th May 2025 from 8:00 PM to 7:30 PM
Royal Academy of Sciences and Arts of Barcelona (RACAB) - La Rambla, 15

Hybrid event. Free entry.

The report "Changing Wildfires: Policy Options for a Fire-Adapted and Fire-Literate Europe" addresses one of the most pressing environmental challenges facing the continent today: the growing frequency, intensity and unpredictability of wildfires across Europe. As climate change accelerates, traditional fire seasons are expanding, and regions once considered low-risk are now increasingly vulnerable. This report reframes wildfires not merely as emergencies to be suppressed, but as complex socio-ecological phenomena that require proactive, systemic responses.

Its core focus is the development of policy recommendations to support Europe's transition towards a fire-adapted landscape—where communities, infrastructures, and ecosystems are better prepared to coexist with fire—and a fire-literate society, where public understanding, institutional coordination, and long-term planning are central to reducing risk. It emphasizes prevention over suppression, the integration of local knowledge, and management practices, and the need for cross-sector collaboration—from forestry and urban planning to education and public health.

At a time of escalating fire-related disasters, this report is both timely and necessary. It offers a roadmap for policymakers, scientists, and communities to shift from reactive approaches to resilient strategies, aligned with broader goals of climate adaptation, biodiversity protection, and sustainable rural development.

For further information: aebarcelona@fundaciolesciencea.cat

Resum:

La presentació i debat sobre l'informe *Changing Wildfires: Policy Options for a Fire-literate and Fire-adapted Europe*, elaborat per l'entitat independent europea European Academies Science Advisory Council (EASAC), van centrar temàticament el desè diàleg científic *Frontiers of Science and Technology in Society*. El debat va tenir com a protagonistes a Marc Castellnou, analista de focs i comandant d'operacions estratègiques i tàctiques i Urbano Fra Paleo, professor de la Universitat d'Extremadura i membre del Grup Assessor Europeu de Ciència i Tecnologia (E-STAG) de l'UNDRR (Oficina de les Nacions Unides per a la Reducció del Risc de Desastres).

Moderats per Ariadna Goenaga, directora de Comunicació de la Fundació Pau Costa, ambdós especialistes van analitzar aquest informe, que ofereix una visió d'especial interès científic sobre els incendis forestals en una conjuntura climàtica marcada per desafiaments mediambientals urgents.

L'augment de la freqüència, intensitat i imprevisibilitat dels incendis forestals a tot Europa han canviat la manera d'entendre la prevenció i lluita contra aquests fenòmens. La velocitat del canvi s'accelera, les temporades tradicionals de foc s'estan ampliant i les regions que abans es consideraven fora de perill o de risc baix estan patint incendis forestals extrems. Aquest informe redefineix els incendis forestals no només com a incidents, sinó com a fenòmens socioecològics complexos que exigeixen respostes proactives i sistemàtiques. El seu focus central és el desenvolupament de recomanacions polítiques per donar suport a la transició d'Europa cap a un nou model de gestió del fenomen. Un marc que hauria de permetre la transició cap a un paisatge adaptat al foc, amb comunitats, infraestructures i ecosistemes millor preparats per conviure amb el foc, i una societat més alfabetitzada i conscienciada en aquesta matèria.

La comprensió, la coordinació institucional i la planificació a llarg termini són elements clau per a la reducció risc. En aquest sentit, l'informe posa èmfasi en la prevenció per davant de la supressió, així

com en la integració del coneixement local, les pràctiques de gestió del territori i la necessitat de col·laboració entre sectors com ara la silvicultura i planificació urbana, l'educació i la salut pública. Les seves recomanacions constitueixen un full de ruta per les persones responsables de polítiques, científics i comunitats amb l'objectiu de passar de respostes reactives a estratègies resilients, alineades amb els objectius més amplis d'adaptació al canvi climàtic, la protecció de la biodiversitat i el desenvolupament rural sostenible.

Enllaç per veure la sessió: <https://youtu.be/JliW1BTlhbl>

ÀGORA 30 DE JUNY DE 2025

El llop gegant extingit torna: ciència, ficció i els límits de la vida

30 de juny de 18.30 h a 20.00 h
Biblioteca Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte
Provença, 480, Barcelona

Edoventament híbrid. Entrada gratuïta

ACADEMIA EUROPAEA BARCELONA HUB

X'Àgora Diàlegs Científics

aebarcelona.eu

Moderador: Alex Richter-Boix
Ponents: Marc Güell, Gemma Marfany

Col·laboradors: Universitat de Barcelona, Institut Català de Recerca i Innovació Tecnològica, Consell Regulador de Catalunya, Telionus

El llop gegant extingit torna: ciència, ficció i els límits de la vida

30 de juny de 18.30 h a 20.00 h

Biblioteca Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte
Provença, 480, Barcelona

Edoventament híbrid. Entrada gratuïta

La desextinció d'espècies ja no és només matèria de ciència-ficció. L'empresa Colossal Biosciences ha creat cries d'una espècie de llop gegant (*dire wolf*) extingida fa més de 10.000 anys, mitjançant tècniques d'edició genètica i ADN antic. Aquest fet obre preguntes profundes: són realment l'espècie extingida o híbrids moderns? Quin sentit té revivre espècies desaparegudes mentre en perdem centenars cada any? Quins riscos i possibilitats socials, econòmiques i ecològiques comporta?

En aquesta Àgora es parlarà de genètica, biologia evolutiva, filosofia de la ciència i ecologia per explorar els límits de la vida, el poder de la biotecnologia i la fascinació humana pel retorn del passat.

Per a més informació: aebarcelona@fundacioreerca.cat

Resum:

La desextinció d'espècies ja no és només ciència-ficció. L'empresa *Colossal Biosciences* ha creat cries d'una espècie de llop gegant (*dire wolf*) extingida fa més de 10.000 anys, utilitzant tècniques d'edició genètica i ADN antic. Aquesta fita obre preguntes profundes: són realment l'espècie extingida o híbrids moderns? Quin sentit té revivre espècies desaparegudes mentre en perdem centenars cada any? Quins riscos i possibilitats socials, econòmiques i ecològiques comporta?

En aquesta Àgora es va parlar de genètica, biologia evolutiva, filosofia de la ciència i ecologia per explorar els límits de la vida, el poder de la biotecnologia i la fascinació humana pel retorn del passat.

Marc Güell, biòleg i enginyer genètic, expert en edició genòmica i biologia sintètica i Gemma Marfany, investigadora principal del grup Genètica Molecular Humana, van participar en aquest debat tan actual. L'acte va ser moderat per Alex Richter-Boix, coordinador científic del projecte E4Warning i part de l'equip de Mosquito Alert.

Enllaç per veure la sessió: <https://youtu.be/mtBqilG6SESY>

El primer cicle sota el títol “**El cervell i nosaltres: els enigmes de la ment**” ofereix una mirada única i accessible als grans reptes del coneixement humà. Des de la salut mental fins a la consciència, la memòria, l'envelliment i la relació entre cervell i tecnologia, les converses reuneixen investigadors i investigadores de primer nivell per compartir el que avui sabem —i el que encara ignorem— sobre l'òrgan que ens defineix qui som. Cada sessió convida a reflexionar sobre aspectes que ens afecten directament com a persones i com a societat: com pensem, com recordem, com envellim i com la ciència pot millorar la nostra qualitat de vida sense perdre de vista les implicacions ètiques. Amb un llenguatge entenedor i esperit obert, els diàlegs volen apropar la neurociència a la ciutadania i estimular la curiositat per entendre millor el cervell, la ment i el futur que estem construint.

Aquest cicle servirà com a porta d'entrada a la ciutadania la celebració, el 2026 a Barcelona del congrés de la **Federation of European Neuroscience Societies** (4-8 juliol de 2026), considerat el congrés de neurociència més gran i influent d'Europa

Sessió 1. Dilluns 23 de febrer de 2026.

Centre Cívic Vil·la Urània. Carrer Saragossa, 29 Barcelona

Cervell i salut mental

Una mirada actual a què entenem per salut mental i on situem els límits de la malaltia en un context de canvis socials accelerats. Explorarem els principals avenços en recerca, els reptes en prevenció i tractament, i com podem construir models d'atenció més integradors i humans.

Víctor Pérez Sola, director metge assistencial de l'Hospital del Mar, professor de la UPF, psiquiatra i investigador del CIBERSAM .

Susana Ochoa Güerre, cap de Recerca del Parc Sanitari Sant Joan de Déu, coordinadora del grup MERITT a l'Institut de Recerca Sant Joan de Déu, i investigadora del CIBERSAM, pel grup G11.

Moderador: Juan Benjamín Calderón Vega, metge i estudiant del màster de neurociències.

Sessió 2. Dilluns 2 de març de 2026.

Centre Cívic Guinardó. Ronda Guinardó, 113-141. Barcelona

El cervell i l'envelliment

Com canvia el cervell al llarg de la vida i fins a quin punt pot mantenir la seva plasticitat? Analitzarem els mecanismes en l'envelliment cerebral, les principals malalties neurodegeneratives i les noves vies per promoure un envelliment saludable.

Mercè Boada Rovira, neuròloga, cofundadora, directora mèdica i cap del servei de la unitat clínica d'Alzheimer Center Barcelona.

Marc Suárez-Calvet, neuròleg, Barcelonaβeta Brain Research Center i Hospital del Mar.

Moderador: Josep Corbella, periodista a *La Vanguardia*, especialitzat en ciència i salut.

Sessió 3. Dilluns 9 de març de 2016.

Centre Cívic Guinardó. Ronda Guinardó, 113-141. Barcelona

Cervell i consciència

Què sabem —i què encara ignorem— sobre què és i com emergeix la consciència? Un diàleg entre neurociència, filosofia i intel·ligència artificial per entendre millor com el cervell dona lloc a l'experiència subjectiva i a la percepció del món.

Rodrigo Quian Quiroga, coordinador del grup de recerca de mecanismes neuronals de percepció i memòria de l'Hospital del Mar Research Institute

Gustavo Deco, catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra, responsable del grup de Neurociència Computacional.

Moderadora: Cristina Sáez Torres, periodista al diari Ara especialitzada en ciència i salut

Sessió 4. Dilluns 16 de març de 2016.

Biblioteca de la Sagrada Família. Carrer de Provença, 480. Barcelona

Com es guarda i es modifica la memòria?

Des de l'hipocamp fins a la sinapsi, explorarem les bases neuronals i moleculars de la memòria. Parlarem de com es formen els records, per què s'obliden, com es transformen amb el temps i què ens revela l'existència de records falsos sobre el funcionament de la ment.

Mara Dierssen, directora del Laboratori Neurobiologia Cel·lular i de Sistemes al CRG i presidenta del Consell Espanyol del Cervell i de l'Associació Espanyola per a l'Avenç de la Ciència.

Pilar Segura Torres, catedràtica de Psicobiologia de la Facultat de Psicologia i membre de l'Institut de Neurociències de la UAB.

Moderador: Pere Estupinyà, comunicador científic i escriptor.

Sessió 5. Dilluns 23 de març de 2016.

Biblioteca de la Sagrada Família. Carrer de Provença, 480. Barcelona

Cervell i tecnologia

Les noves interfícies cervell-màquina, la neuroestimulació i la intel·ligència artificial plantegen oportunitats sorprenents, però també reptes ètics i socials. Debatrem com aquestes tecnologies transformen la nostra relació amb el cervell i quin futur dibuixen.

Mavi Sánchez-Vives, professora d'investigació ICREA a l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer.

Javier Solana, director de Recerca de l'Institut Guttmann.

Moderadora: Valentina Raffio, periodista especialitzada en ciència i medi ambient.

Altres temes possibles són:

- Energia: el repte de la transició ecològica
- Salut global i pandèmies: la humanitat davant els nous riscos
- El futur del genoma humà: teràpia gènica i bioètica
- La intel·ligència artificial i el futur del treball
- El cos humà augmentat: biotecnologia i transhumanisme
- Ciutats intel·ligents: tecnologia i sostenibilitat
- Aigua i sostenibilitat: el recurs del segle XXI
- Desinformació i ciència: protegir el coneixement en l'era digital
- Oceans i biodiversitat: el gran repte del segle XXI

SESSIONS DE TREBALL AMB LA RESTA DE HUBS

Arran del congrés de Building Bridges a Wroclaw el 2024, es va acordar organitzar una reunió mensual amb tots els *hubs* de l'Acadèmia Europaea.

Aquestes reunions es van iniciar el febrer i es tracta de temes específic dels *hubs*.

Entre els acords més importants, cal destacar:

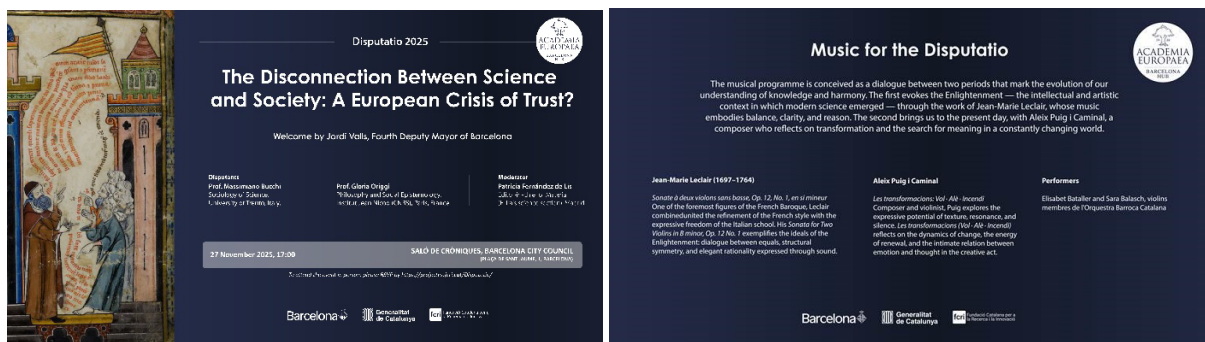
- Seguiment i recomanacions per l'organització del Building Bridges Conference 2025.
- Informacions i peticions de la *newsletter* de l'Acadèmia Europaea.
- Actualització de la base de dades dels membres de l'Acadèmia.
- Creació de un *hub* nou a Bucharest el dia 9 de maig de 2025.
- Comunicacions de les diverses activitats de tots els *hubs*.
- Supressió de l'*hub* de Cardiff el desembre de 2025.
- Confirmació del Building Bridges Conference 2026 a Budapest del 12 al 16 d'octubre.

DISPUTATIO DE BARCELONA 2025

Enguany, la creixent desconnèxió entre la societat europea i la ciència, fruit d'una crisi de confiança accentuada en els darrers anys, va protagonitzar la **Disputatio de Barcelona 2025**, debat acadèmic anual que va tenir lloc **dijous 27 de novembre** (17.00 h, Saló de Cròniques, Ajuntament de Barcelona) sota el títol **“La desconnèxió entre la ciència i la societat: una crisi de confiança europea?”**

Massimiano Bucchi, catedràtic de Sociologia de la Ciència i la Comunicació a la Universitat de Trento (Itàlia) i **Gloria Origgì**, doctora en Filosofia i experta en epistemologia social de l'Institut Jean Nicod (CNRS) de París (França), van explorar en quina mesura Europa experimenta una fractura genuïna entre recerca, coneixement i població i com restaurar la confiança en la ciència com a bé comú. **Patricia Fernández de Lis**, redactora en cap de “Materia”, secció de ciència d'*El País*, va moderar l'acte.

The poster is divided into two main sections. The left section, titled 'Disputatio 2025', features a medieval manuscript illustration and lists the event title, date (27 November 2025, 17:00), location (Saló de Cròniques, Barcelona City Council), and speakers: Prof. Massimiano Bucchi, Prof. Gloria Origgì, and Moderator Patricia Fernández de Lis. The right section, titled 'Music for the Disputatio', describes the musical program as a dialogue between two periods: the Enlightenment (Jean-Marie Leclair) and the present day (Alex Puig i Caminal). It lists the composers and performers: Jean-Marie Leclair (1697-1764) and Alex Puig i Caminal, with violinists Elisabet Bataller and Sara Balasch.

Per veure la sessió: <https://www.youtube.com/watch?v=bwsGHsDtvJU&t=10s>

PREMI EUROPEU DE CIÈNCIA HIPÀTIA DE BARCELONA

El Premi Europeu de Ciència Hipàtia de Barcelona en la seva cinquena edició va reconèixer al biòleg i genetista **Svante Pääbo**, premi Nobel de Medicina o Fisiologia 2022, pel seu treball innovador en la seqüenciació de genomes de grups humans extints, que ha revolucionat la comprensió de l'evolució humana i ha proporcionat informació inestimable sobre els vincles genètics entre els homínids extints i els humans moderns.

El premi es va lliurar el **7 d'abril de 2025** en un acte al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona en el qual Svante Pääbo, va impartir la conferència "Of Neandertals, Denisovans and Modern Humans" en companyia de personal funcionari de la ciutat de Barcelona, representants de la comunitat científica de Barcelona i membres de l'Acadèmia Europaea (AE). Per veure l'esdeveniment: [enllaç](#).

Jaume Collboni Cuadrado
L'Alcalde de Barcelona

Es compla a convidar-vos a la **cinquena edició del Premi Europeu de Ciència Hipàtia**, en la categoria de Ciències de la Vida i de la Salut, atorgat per l'Ajuntament de Barcelona, en col·laboració amb l'Acadèmia Europaea – Barcelona Knowledge Hub, al **Dr. Svante Pääbo**, biòleg, genetista i fundador del camp de l'estudi de genomes antics, per les seves contribucions a la paleogenòmica, gràcies a les quals hem conegut les connexions genètiques entre humans moderns i homínids extints.

La cerimònia tindrà lloc el **dilluns 7 d'abril**, a les 17.00 h, al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona (Plaça de Sant Jaume, 1).

Abril del 2025

Is pleased to invite you to the **fifth edition of the Hypatia European Science Prize**, in the category of Life and Health Sciences, awarded by Barcelona City Council in collaboration with Academia Europaea – Barcelona Knowledge Hub, to **Dr. Svante Pääbo**, biologist, geneticist, and founder of the field of ancient genome studies, for his contribution to paleogenomics, thanks to which we have uncovered the genetic connections between modern humans and extinct hominids.

The event will be held on **Monday, 7 April**, at 5 pm, in the Saló de Cent at Barcelona City Hall (Plaça de Sant Jaume, 1).

April 2025

En la seva visita, va ser entrevistat per l'Acadèmia Europaea a Cardiff: [Exploring ancient genomes: An interview with Hypatia prize winner Svante Pääbo - Academia Europaea Cardiff Knowledge Hub](#)

La Vanguardia, Revista Sàpiens i diari Ara:

PAÍS: España FRECUENCIA: Diario La Vanguardia - Catalán PÁGINAS: 56 DIFUSIÓN: 52992 AVE: 21801 € OTS: 361000 ÀREA: 714 CM² - 63% SECCIÓN: ULTIMA 29 Abril, 2025	
--	--

Svante Pääbo, Nobel de Medicina; paleogenetista, va seqüenciar el genoma neandertal

Tinc 69 anys; aprene a apreciar el petit. Vaig néixer a la Suècia encara socialdemòcrata i ingènua i potser jo ho soc encara. El meu pare va ser Nobel de Medicina i jo dic als meus dos fills que facin el que vulguin, però bé. He rebut el V Premi Hipàtia de la FCRI; Acadèmia Europaea i Ajuntament de Barcelona

“Com més sàpiens i diversos som, més genis neixen i més progressem”

Per què som humans?
Perquè som diversos. Hi ha moltes proves que a mesura que vam ser més nombrosos també va augmentar la quantitat de mares de ser humà i la nostra diversitat.

I aquesta diversitat ens va fer millors?
I en millorar, vam ser també més, però el que entre nosaltres sorgien alguns rebls que qüestionaven allò existent i aconseguíem millorar-ho per tota l'espècie.

Genis rebels?
És molt més fàcil que sorgís un Eritreus quan una espècie són 50 milions d'individus que quan només són 5 milions, i molt més difícil que quan són només 5.000.

Com milloren l'espècie els genis?
Qüestionem, innovem i aconseguíem salts culturals en l'evolució per a tota l'espècie. La cultura va anar superant així la genètica en la nostra capacitat d'adaptació?

No esperem que una mutació genètica ensenyi als nostres fills com funciona un semàfor; els ensenyan. La tecnologia és més ràpida que els gens per adaptar-nos.

I així i tot els gens ens determinen?
Hi va haver humans que van morir en con-

treure la covida; d'altres amb prou fetmes es van adonar que la tenien; la raó és en uns gens que heretem dels neandertals.

Encara depenem dels seus gens?
He dedicat la meua carrera a estudiar com l'herència genètica determina no només les nostres vides, sinó també la de plantes i animals i la nostra relació amb ells.

Què ha trobat?
Models complexos que cal anar corregint: sap que els humans ja vam cridar bestiar lleter en granges abans que fòssim capaços de parir la lleter.

Què revela l'estudi de l'evolució del nostre ADN des dels neandertals?
Que el nostre ADN no és tan diferent del dels neandertals, que amb prou fetmes eren 100.000 individus. Però ens van lligar capacitats...

Per exemple?
La de navegar en algües obertes.

Els neandertals sabien mentir?
El meu col·lega Mike Tomassello va investigar capacitats innates en els humans que fan que als 10 mesos un nadó ja t'assenyalat un objecte, un llum, per exemple, no perquè t'hi donis, sinó només per aprendre a

El secret de la mòmia

La paleogenètica demostra que com més nombrosos i diversos som els humans més possibilitats generem que neixin genis que qüestionin allò existent amb noves tecnologies que fan progressar tota l'espècie perquè, al seu torn, sigui cada vegada més nombrosa, ergo més diversa i amb més probabilitat que neixin més Einsteins... En canvi, les ideologies intolerants i uniformadores ens reduirien a l'idiotia consanguïna. A l'escoltar a Pääbo, un pensa que era un d'aquests genis ja quan comprava fetges a la carnisseria per omomificar-los d'amagat dels professors al laboratori, o quan va robar trossos de mòmia egípcia en un museu, en va extreure l'ADN, va publicar la troballa a Nature... I encara més geni quan revela amb modestia que després es va descobrir que, en realitat, era el d'algun vigilant.

dirigir la teva atenció i, a poc a poc, a dels altres.

Així aprenem a manipular els altres?
I, poc després, així aprenem a mentir mantplant l'atenció d'altres. La veritat, no sé si els neandertals ja sabien fer-ho.

I mentir ens va ajudar a inventar?
És clar que avui els sàpiens som molts més individus del que ho van ser els neandertals i la raó és aquesta capacitat de generar realitats alternatives que tenen alguns gens que atxi innoven i, després, els altres els copen i ens beneficiem de noves tecnologies...

Que ens permeten ser més i més...
I tenir més diversitat i atxi més genis...

Reduir la diversitat ètnica, llavors, ens empobriria com a espècie?
Així és una evidència científica: com més individus diversos, més genis.

Com es transmet el saber del geni que qüestiona l'establert a tothom?
Educató i cultura. Passem un terç de les nostres vides aprenent de les generacions anteriors. I els altres dos, ensenyant a les següents. Aquest efecte multiplicador de la gentallut no el té cap més espècie de primat: a les altres, els menors imiten els grans i punt.

Quants anys arribarem a viure?
Cada any vivim més de mitjana una quantitat d'humans més gran; però, en canvi, el límit d'edat de l'espècie humana no supera en cap cas els 125.

Espere que algun dia els superem?
És tan complex donar una resposta com tenir en compte l'enorme quantitat de relacions en el nostre genoma.

No des ser fàcil investigar-les.
Per augmentar la longevitat humana no n'hi ha prou d'interventir sobre uns quants gens que podem manipular o canviar. Fins i tot altres preguntes, com per què som els humans especials, requereixen investigar centenars de petits canvis.

Hi va haver big bang de la ment humana?
No. Ja ho hauríem trobat.

Ni tan sols podem curar malalties entened el nostre passat genètic?
Sabem cada vegada millor com combatre malalties canviant el nostre estil de vida. I així i si que ho podem canviar i manipular.

Cap bona notícia?
Sabem cada vegada millor com combatre malalties canviant el nostre estil de vida. I així i si que ho podem canviar i manipular.

LLUÍS AMNQUET

ENTREVISTA

SVANTE PÄÄBO

“Tots els descendents d'Europa i Àsia tenim un 2% d'ADN neandertal”

El 2022, EL GENETISTA SUEC VA SER GUARDIÓ AMB EL NOBEL DE MEDICINA I FISIOLÒGIA “Pels seus descobriments sobre els genomes dels humans extints i l'evolució humana”. EN PARLEM AMB ELI ARAUCOLUNA, ON VA RESSE EL PRÈMIU HIPÀTIA

Tot de CATERINA ÚRSULA OLTRA (fotografia) i ENRIQUE MARCO

“Hem aconseguit un primer de la paleogenètica. En què consisteix?”
En la seqüenciació d'ADN, de material genètic de bones molècules antigues, d'animals, de plantes o d'humans que van viure fa milers d'anys. Així ens permet estudiar com canvia el llarg de la història.

“No ens costaria de dir que, amb el temps, la major part dels humans que vivim avui són descendents dels neandertals que van viure fa uns 400.000 anys.”
En primer lloc, que, amb el temps, la major part dels humans que vivim avui són descendents dels neandertals que van viure fa uns 400.000 anys. És molt probable que convingués amb nosaltres del que ha pogut neixer després de la nostra extinció.

“Moltes espècies reprodueixen el seu ADN, però el nostre és únic.”
Moltes espècies reprodueixen el seu ADN, però el nostre és únic. A més, el nostre ADN és més llarg i té més informació que el dels altres animals. Així, de veure un pròxim llop, d'una vinya o d'un canó, al llarg del qual hi ha una gran quantitat de informació genètica que ens permet reconstruir la nostra història i la dels altres animals. De fet, el nostre ADN és més llarg i té més informació que el dels altres animals. Així, de veure un pròxim llop, d'una vinya o d'un canó, al llarg del qual hi ha una gran quantitat de informació genètica que ens permet reconstruir la nostra història i la dels altres animals.

“De què est?”
De què est? És una pregunta bona, però, a més de la informació genètica, hi ha moltes altres coses que ens fan humans, com la cultura, el llenguatge, el pensament, etc. Però, a més de la informació genètica, hi ha moltes altres coses que ens fan humans, com la cultura, el llenguatge, el pensament, etc.

“Què són, espècies problemàtiques?”
Què són, espècies problemàtiques? És una pregunta bona, però, a més de la informació genètica, hi ha moltes altres coses que ens fan humans, com la cultura, el llenguatge, el pensament, etc.

“Alguns variants de gens neandertals tenen conseqüències en les persones d'avui dia.”

“Així aprenem a manipular els altres?”
I, poc després, així aprenem a mentir mantplant l'atenció d'altres. La veritat, no sé si els neandertals ja sabien fer-ho.

“I mentir ens va ajudar a inventar?”
És clar que avui els sàpiens som molts més individus del que ho van ser els neandertals i la raó és aquesta capacitat de generar realitats alternatives que tenen alguns gens que atxi innoven i, després, els altres els copen i ens beneficiem de noves tecnologies...

“Que ens permeten ser més i més...”
I tenir més diversitat i atxi més genis...

“Reduir la diversitat ètnica, llavors, ens empobriria com a espècie?”
Així és una evidència científica: com més individus diversos, més genis.

“Com es transmet el saber del geni que qüestiona l'establert a tothom?”
Educató i cultura. Passem un terç de les nostres vides aprenent de les generacions anteriors. I els altres dos, ensenyant a les següents. Aquest efecte multiplicador de la gentallut no el té cap més espècie de primat: a les altres, els menors imiten els grans i punt.

“Quants anys arribarem a viure?”
Cada any vivim més de mitjana una quantitat d'humans més gran; però, en canvi, el límit d'edat de l'espècie humana no supera en cap cas els 125.

“Espere que algun dia els superem?”
És tan complex donar una resposta com tenir en compte l'enorme quantitat de relacions en el nostre genoma.

“No des ser fàcil investigar-les.”
Per augmentar la longevitat humana no n'hi ha prou d'interventir sobre uns quants gens que podem manipular o canviar. Fins i tot altres preguntes, com per què som els humans especials, requereixen investigar centenars de petits canvis.

“Hi va haver big bang de la ment humana?”
No. Ja ho hauríem trobat.

“Ni tan sols podem curar malalties entened el nostre passat genètic?”
Sabem cada vegada millor com combatre malalties canviant el nostre estil de vida. I així i si que ho podem canviar i manipular.

“Cap bona notícia?”
Sabem cada vegada millor com combatre malalties canviant el nostre estil de vida. I així i si que ho podem canviar i manipular.

LLUÍS AMNQUET

El dia 29 d'abril de 2025 es va obrir la convocatòria de la **sisena edició** i es va tancar el 29 de juny de 2025. S'atorguen 30.000 euros a una persona que ha desenvolupat una carrera d'excel·lència, principalment en un país europeu, en l'àmbit de les humanitats i ciències socials. El dia 8 de setembre va tenir lloc la reunió del Jurat i el guanyador ha estat **Philippe Aghion**, del Collège of France, Paris. Justament el dilluns abans del congrés *Building Bridges* a Barcelona, Philippe Aghion va rebre el **premi Nobel** en Economia 2025. Des de l'Ajuntament de Barcelona es va coordinar l'anunci el dia 15 d'octubre: [Barcelona concedirà el VI Premi Hipàtia a l'economista Philippe Aghion, recent guanyador del Premi Nobel – Servei de Premsa](#). La cerimònia del lliurament del premi està confirmada per al dia **15 de juny de 2026**, a les 18 hores.

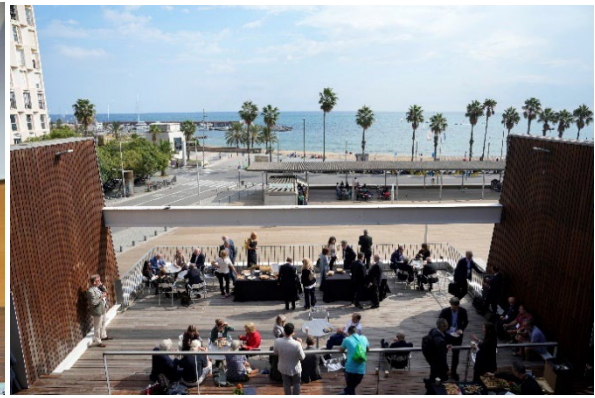
BUILDING BRIDGES CONFERENCE 2025

La 36a Conferència Anual de l'Acadèmia Europaea i la 15a de la Jove Acadèmia d'Europa han estat organitzades per la nostre *hub* a **Barcelona** els dies **15, 16 i 17 d'octubre de 2025** al Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona.

Van assistir-hi 256 participants de 35 països. Tant el president de l'Acadèmia Europaea com la resta de membres de l'AE, ens han felicitat per l'organització de l'activitat.

Tota la informació està actualitzada a: <https://aebarcelona.eu/en/building-bridges-2025/>

COMUNICACIÓ WEB I XARXES SOCIALS

AE-BKH continua actiu a les xarxes socials d'Instagram, LinkedIn, Bluesky i YouTube. Per decisió de l'Acadèmia Europaea, no s'utilitza la plataforma X (antic Twitter).

Quant al web, s'hi està incorporant nou contingut: <https://aebarcelona.eu/en/>

SOCIS

Des de la posada en marxa de l'AE-BKH l'any 2013, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona han actuat com a principals patrocinadors i promotors de l'AE-BKH, amb l'objectiu de consolidar Barcelona com a hub científic i d'innovació al sud d'Europa i a la regió mediterrània. El seu suport continuat, juntament amb la col·laboració de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), proporciona a l'AE-BKH l'estabilitat necessària per emprendre noves activitats i planificar el creixement i l'expansió futurs.

Socis:

Generalitat
de Catalunya

El Govern de
Tot Hom

Barcelona

Amb el suport de:

Fundació
Catalana per a
la Recerca i la
Innovació